

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/45/2019
Identifikačné číslo spisu: 8316207562
Dátum vydania rozhodnutia: 23.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8316207562.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Slovak Telekom, a.s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská č. 28, IČO: 35 763 469, zastúpeného KC LEGAL, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Zámocká č. 10, IČO: 50 057 456, proti žalovanému I. U., bývajúcemu v R., o zaplatenie 295,89 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 15 Csp 49/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. apríla 2018 sp.zn. 18 Co 81/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. februára 2017 č.k. 15 Csp 49/2016-41 uložil žalovanému povinnosť v lehote troch dní zaplatiť žalobcovi sumu 171,67 € s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 30. marca 2016 do zaplatenia, žalobu vo zvyšku zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 16 %.

1.1. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zmluvou o poskytovaní verejných služieb z 29. júna 2015 sa žalobca zaviazal dodávať žalovanému telekomunikačné služby a žalovaný sa zaviazal uhrádzať cenu týchto služieb podľa fakturácie zo strany žalobcu a tiež uhradiť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvných povinností. Ďalej bolo preukázané, že žalovaný neuhradil cenu dodaných telekomunikačných služieb za obdobie august - október 2015, ktoré žalobca vyfakturoval faktúrami v celkovej sume 171,67 €. Preto súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenia § 43 ods. 12, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 351/2011 Z.z. zaviazal žalovaného na zaplatenie uvedenej sumy spolu s príslušným úrokom z omeškania. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty (124,22 €), v tejto časti žalobu zamietol z dôvodu, že bol toho názoru, že ustanovenia zmluvy sú v tejto časti neprijateľnými zmluvnými podmienkami (§ 53 Občianskeho zákonníka). Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu osobitne nevyjednával, žalobca z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok na zmluvnú pokutu dôjde; zmluvná pokuta by žalobcovi patrila aj v prípade, že by žalovaný len uskutočnil nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Dojednaná

výška zmluvnej pokuty určená jednotnou sumou je určená za porušenie viacerých povinností, z tohto pohľadu je neprimeraná a v neprospech žalovaného. Výrok o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 23. apríla 2018 sp.zn. 18 Co 81/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej (zamietajúcej) časti, ako aj vo výroku o trovách konania potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými zisteniami súdu prvej inštancie, ako i jeho právnym posúdením veci. Navyiac v súvislosti s riešením otázky opodstatnenosti nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty poukázal na konkrétne rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

3. Žalobca podal proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, v ktorom namietal, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Namietal, že rozsudky súdov oboch nižších inštancií sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, že odvolací súd hodnotil zmluvnú podmienku týkajúcu sa zmluvnej pokuty bez zhodnotenia individuálneho skutkového stavu a tým nedal odpoveď na otázky, ktoré majú vo veci zásadný význam, ako i že sa nevyporiadal so všetkými jeho odvolacími námietkami. Žalobca navrhol, aby dovolací súd rozsudky súdov oboch nižších inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. V danom prípade vyvodil žalobca prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačný dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

7. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolačný súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

8. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

9. Nesprávnym procesným postupom v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania

veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu; je ním len samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, nie je ním ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 18/2018, 2 Cdo 39/2018, 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Ústavný súd považuje tieto závery najvyššieho súdu za ústavne udržateľné (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018).

10. Dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu nedostatočnú preskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozsudku. K uvedenej námietke najvyšší súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmatečnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len tzv. „inú vadu konania“ zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“. Toto stanovisko je naďalej aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017).

10.1. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajinú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

10.2. V posudzovanom prípade je dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; vysvetlil tiež dôvody, so zreteľom na ktoré považoval za nedôvodné odvolacie námietky žalobcu, ktorými sa podľa neho nepodarilo spochybníť podstatu dôvodu zamietnutia žaloby v časti nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu má odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu náležitosti v zmysle § 220 CSP a žalobca neopodstatnene namieta jeho nepreskúmateľnosť. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom súdu prvej inštancie, nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmatečným, ktorý by mal za následok vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

10.3. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

11. Pre úplnosť dovolací súd poukazuje na to, že prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t.j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp.zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

12. Z uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP odmietol.

13. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.